

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecătorii - Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Valah Alina în numele inculpatului Crețu Ilie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Crețu Ilie XXXXX, născut la 02 august 1989, originar și domiciliat în raionul Florești, satul Vărvăreuca.

Termenul de examinare:

prima instanță: 17.12.2019 – 27.02.2020

instanța de apel: 27.03.2020 – 04.11.2020

instanța de recurs: 24.12.2020 – 29.06.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27 februarie 2020, *cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Crețu Ilie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la muncă neremunerată în folosul comunității, pe un termen de 160 (una sută șaizeci) ore.

În baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa stabilită lui Crețu Ilie, a fost adăugată total pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 februarie 2010, ulterior prin încheierea Judecătoriei Soroca din 20 august 2019, în baza art. 91 Cod penal, Crețu Ilie a fost eliberat condiționat înainte de termen.

În conformitate cu prevederile art. 87 alin. (2) Cod penal, s-a dispus ca pedeapsa stabilită prin încheierea Judecătoriei Soroca din 20 august 2019 privind aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal, să fie executată de sine stătător.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că **Crețu Ilie** la 20 octombrie 2019, ora 00:20, nedeținând permis de conducere pentru categoria mijlocului de transport pe care-l conducea, ignorând prevederile pct. 11 lit. j) din Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, și art. 33 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, care prevede că „conducătorul de vehicul, este obligat să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului

medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare”, precum și art. 19 alin. (2) din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, care stipulează că: „pe drumurile publice pot conduce autovehicule numai persoanele care posedă permis de conducere de categoria sau subcategoria corespunzătoare autovehiculului ori dovada înlocuitoare, cu drept de circulație, a permisului”, acționând cu intenție, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările ce pot surveni, aflându-se la volanul automobilului de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, iar în timp ce se deplasa în municipiul Chișinău, a fost stopat pe str. XXXXX, de către inspectorii de patrulare ai INP al IGP, Caragacean Ion și Gumeni Ion și fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, fiindu-i propus de inspectorii de patrulare să treacă testarea alcoolscopică la alcooltestul „Drager”, acesta a refuzat. Ulterior, a fost îndreptat către Instituția Medico-Sanitară Publică Dispensarul Republican de Narcologie, de pe str. Petru Rareș, 32, mun. Chișinău, în vederea examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, unde, acesta a refuzat de a trece examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de a i se recolta probe biologice în cadrul acestui examen medical, fapt consemnat în procesul-verbal nr. 6692 din 20.10.2019 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei. Totodată, fiind verificat în baza de date, s-a constatat că, Crețu Ilie Alexandru nu deține permis de conducere.

Acțiunile lui Crețu Ilie au fost încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Codul penal, *refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșit de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Râșcani, Grecu Dumitru, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea ce ține aplicarea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Crețu Ilie să fie condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar în conformitate cu art. 85 alin. (1) din Codul penal, de adăugat, parțial, la pedeapsa solicitată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25 februarie 2010, cu stabilirea unei pedepse definitive sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea cererii de apel, apelantul a indicat că la stabilirea pedepsei, prima instanță a dat o apreciere justă circumstanțelor cauzei și a calificat corect acțiunile inculpatului Crețu Ilie în baza art. 264¹ alin. (4) din Codul penal, stabilindu-i pedeapsa conform sancțiunii articolului respectiv, însă, din motive neîntemeiate, greșit a individualizat pedeapsa și i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blândă, sub formă de muncă neremunerată în mărime de 160 ore.

Consideră că, pentru a atinge scopul pedepsei, prevăzut de legiuitor la art. 61 din Codul penal, cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, or prima instanță la individualizarea pedepsei nu a ținut cont în special de persoana celui vinovat, circumstanțele care agravează răspunderea și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Acuzarea reiterează că, Crețu Ilie anterior a fost judecat pentru comiterea unei infracțiuni excepțional de grave. Or, inculpatul prin sentința Judecătorie Centru, mun. Chișinău din 25 februarie 2010, a fost condamnat în baza art. 145 alin. (3) lit. a), f) și h) Cod penal, iar prin aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă definitivă de 16 (șaisprezece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis. Ulterior prin încheierea Judecătoriei Soroca din 20 august 2019, în baza art. 91 Cod penal a fost eliberat condițional înainte de termen, cu începutul termenului de probă din data de 20 august 2019 până la 21 mai 2024. Deci, la caz, ținând cont de faptul că infracțiunea a fost săvârșită la data de 20 octombrie 2019, se constată că inculpatul se afla în perioada de probă. Această circumstanță, invocată de acuzatorul de stat, însă a fost ignorată de către prima instanță în motivarea temeiniciei aplicării unei pedepse sub formă de muncă neremunerată. Mai mult, la stabilirea pedepsei, prima instanță, eronat a reținut circumstanța atenuată - recunoașterea vinovăției.

În această ordine de idei, acuzarea consideră neîntemeiată concluzia instanței privind aplicarea celei mai blânde pedepse prevăzute de sancțiunea art. 264¹ alin. (4) din Codul penal, și anume munca neremunerată în privința inculpatului Crețu Ilie, cât și dispunerea executării separate, potrivit prevederilor art. 87 din Codul penal, a pedepselor aplicate. Or, potrivit alin. (8) al art. 91 din Codul penal, dacă, în termenul de pedeapsă rămas neexecutat condamnatul săvârșește cu intenție o nouă infracțiune, instanța de judecată îi stabilește pedeapsa în condițiile art. 85 Cod penal. În același mod se aplică pedeapsa și în cazul săvârșirii unei noi infracțiuni din imprudență dacă instanța de judecată anulează liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2020, a fost admis apelul, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată, în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Crețu Ilie a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) din Codul penal la 6 (șase) luni închisoare.

În temeiul art. 85 din Codul penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25 februarie 2010, cu stabilirea pedepsei definitive sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În rest, sentința se menține fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prima instanță, condamându-l pe Crețu Ilie în baza art. 264¹ alin. (4) din Codul penal, nu a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale ale inculpatului, în coroborare cu prevederile art. 61 din Codul penal.

Astfel, instanța de apel a menționat, că pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar prima instanță, deși a reiterat prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 – 78 din Codul penal, la stabilirea tipului și măsurii de pedeapsă stabilită inculpatului Crețu Ilie nu le-a aplicat corespunzător, considerent din care instanța de apel a admis apelul acuzatorului de stat, constatând o individualizare incorectă a pedepsei.

Instanța de apel a notat că sancțiunea prevăzută la art. 264¹ alin. (4) Codul penal, prevede o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an.

Reieșind din statuările art. 364¹ alin. (8) Codul de procedură penală, limitele pedepsei principale prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Codul penal vor constitui muncă neremunerată în folosul comunității de la 135 la 160 de ore, sau cu închisoare de până la 8 luni.

La stabilirea pedepsei inculpatului Crețu Ilie a ținut cont de faptul că infracțiunea comisă se califică potrivit art. 16 din Codul penal, ca infracțiune ușoară, că inculpatul a săvârșit o infracțiune ușoară, este căsătorit, a recunoscut vina și s-a căit de cele comise, se caracterizează pozitiv la locul de trai, precum și de lipsa circumstanțelor agravante.

Totodată instanța de apel a reținut ca fiind determinant pentru individualizarea pedepsei inculpatului Crețu Ilie faptul, că prin încheierea Judecătoriei Soroca din 20 august 2019, în baza art. 91 Cod penal, acesta a fost *liberat condiționat înainte de termen, cu începutul termenului de probă din data de 20 august 2019 până la 21 mai 2024*, fiind condamnat pentru comiterea unei infracțiuni excepțional de grave, iar ținând cont de faptul că infracțiunea în speță a fost săvârșită la data de *20 octombrie 2019*, instanța de apel a constatat că inculpatul la momentul săvârșirii ultimei se afla în perioada de suspendare condiționată a executării pedepsei cu închisoarea.

Astfel, instanța de apel, reieșind din toate circumstanțele cauzei, a considerat echitabilă aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, pe un termen de 6 luni inculpatului Crețu Ilie, iar concluzia primei instanțe privind aplicarea în privința acestuia a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cât și dispunerea executării separate potrivit prevederilor art. 87 din Codul penal a pedepselor aplicate, neîntemeiată.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, avocatul Valah Alina în numele inculpatului Crețu Ilie, a declarat recurs ordinar, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Concomitent, a solicitat suspendarea executării deciziei instanței de apel până la examinarea prezentului recurs.

În motivarea recursului înaintat, apărarea a menționat că instanța de apel nu a individualizat pedeapsa stabilită inculpatului Crețu Ilie potrivit prevederilor art. 61, 75 Cod penal, fapt ce a determinat stabilirea unei pedepse inechitabile.

Apărarea mai subliniază că sancțiunea art. 264¹ alin. (4) Cod penal prevede două pedepse alternative, iar instanța de apel urma să se expună asupra imposibilității aplicării muncii neremunerate în folosul comunității, dar și asupra imposibilității suspendării executării pedepsei stabilite.

5.2. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi Sergiu, prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Judecând recursul ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lărgit atestă, că apărarea, deși indică în recurs în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, *când nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, însă reieșind din conținutul cererii de recurs apărarea critică decizia instanței de apel din motivul că instanța de apel greșit ar fi stabilit pedeapsa sub formă de închisoare inculpatului Crețu Ilie, de fapt, invocând eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, și anume, *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

În acest sens Colegiul penal ține să menționeze că prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Conform art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și

prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Art. 75 alin. (1) Cod penal stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele agravante sau atenuante, de influența pedepsei stabilite asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Raportând argumentele indicate în recurs la circumstanțele speței, Colegiul penal lărgit conchide că eroarea de drept invocată de către apărare în calitate de temei de casare nu și-a găsit confirmare la judecarea recursului.

Astfel, analizând partea descriptivă a deciziei contestate, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiile de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75-78, 85 Cod penal, motivându-și temeinic soluția în acest sens, așa cum este indicat în pct. 4, 4.1. al prezentei decizii, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, deoarece soluția instanței de apel este pe deplin conformă circumstanțelor de fapt și de drept stabilite, precum și practicii judiciare constante.

În privința dezacordului apărării cu aplicarea de către instanța de apel a unei pedepse sub formă de închisoare, Colegiul penal lărgit notează că recurentul a omis relatarea concretă a argumentelor, care în opinia acestuia constituie erori comise de instanța de apel, precum și care prevederi legale au fost aplicate eronat la individualizarea pedepsei sub formă de închisoare.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit notează că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a-i stabili inculpatului Crețu Ilie, pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare, pe un termen de 6 luni, or, nici în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională și nici în datele privind personalitatea infractorului, nu au fost identificate circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului, inclusiv, ce ar servi drept temei de aplicare a unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege, potrivit art. 79 Cod penal.

Cât privește alegația recurentului, precum că sancțiunea art. 264¹ alin. (4) Cod penal prevede două pedepse alternative, iar instanța urma, cel puțin, să se expună asupra imposibilității aplicării pedepsei sub formă de muncă

neremunerată în folosul comunității, Colegiul penal lărgit notează că, instanța de apel, stabilindu-i inculpatului Crețu Ilie o pedeapsă sub formă de închisoare, s-a expus detaliat în decizia sa privind necesitatea aplicării anume a acestei forme de pedeapsă, soluție pe care instanța de recurs o însușește pe deplin din motivul temeiniciei și argumentării clare a acesteia, fapt ce corespunde practicii judiciare constante a CtEDO, expusă inclusiv în hotărârea în cauza Albert vs. România din 16.02.2010.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel și-a argumentat hotărârea în sensul stabilirii pedepsei sub formă de închisoare, în mod întemeiat ajungând la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, deoarece numai astfel va fi atins scopul restabilirii echității sociale. În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar afecta soluția acesteia.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, motiv din care recursul ordinar declarat de către avocatul Valah Alina în numele inculpatului Crețu Ilie urmează a fi respins, ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Valah Alina în numele inculpatului Crețu Ilie, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui **Crețu Ilie XXXXX**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **12 august 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor